

प.स. ५८ | २०८१ | ०८२

केन्द्रीय कार्यसमिति
(२०८१-२०८२)

अध्यक्ष
दरिच अधिवक्ता गोपाल कृष्ण शिखिरे

उपाध्यक्ष
अधिवक्ता हर्क बहादुर शर्वल
अधिवक्ता वीरेन्द्र के.सी.
अधिवक्ता पश्चुपति लण्डारी
अधिवक्ता सुरज खन्नी
अधिवक्ता तुलाराम ठिरी
अधिवक्ता उत्तम प्रसाद आचार्य
अधिवक्ता सुषिंह कुमार कर्ण
अधिवक्ता आशा राई

महासचिव
अधिवक्ता अविज्ञा खगाल

कोषाध्यक्ष
अधिवक्ता भरत बहादुर राउत

सचिव
अधिवक्ता भरत कुमार लकाई

सदस्यहरु
अधिवक्ता शर्मिला थापा विष्ट
अधिवक्ता देवी प्रसाद कोईराला
अधिवक्ता किरण कुमारी साह
अधिवक्ता नाराचण दास राई
अधिवक्ता नरेश कुमार साह
अधिवक्ता निर्भयराज पौडेल
अधिवक्ता सञ्चोष कुमार राउत
अधिवक्ता गुणराज आचार्य
अधिवक्ता रूप बहादुर साठ
अधिवक्ता जीतेन्द्र बहादुर लेङे
अधिवक्ता विजिता लेपाली
अधिवक्ता सीता पौडेल
अधिवक्ता सञ्चोष तिवारी

सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री केपी शर्मा ओलीज्यू
प्रधानमन्त्री तथा मानवपरिषद्को कार्यालय
लिहादरबार, काठमाडौं।

विषय:- सविधान सशोधनका लागि राष्ट्रिय सम्मेलनले पारित गरेको घोषणपत्रका सम्बन्धमा।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू

नेपाल बार एशोसिएशनद्वारा प्रत्येक तीन/तीन वर्षमा राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना गरिए आएकोमा १६ ओ अखिल नेपाल कानून व्यवसायी राष्ट्रिय सम्मेलन मिति २०८१ जेठ ४, ५ र ६ गते काठमाडौंमा "सक्षम कानून व्यवसायी, सर्वादित बार : न्यायपालिकाको पुनर्संरचना लोकतन्त्र सुदूरीकरणको आधार" भन्ने मूल नाराका साथ आयोजना भएको २ सम्मेलन भव्यताकासाथ सम्पन्न भएको व्यहारा सम्माननीयज्यू समझ अवगत गराउँदछौं।

सम्माननीय राष्ट्रपति रामचन्द्र पीडेलज्येश्वाट समुद्धाटन भई सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू सम्माननीय प्रधान न्यायाधीशज्यू तथा राज्यका प्रमुख अहोकर्ता तथा प्रधानिकाहरू साथै देशभरका करिव चार हजारसंस्कृ वडी कानून व्यवसायीहरू राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय शक्ति प्राप्त व्यापक व्यापक सहभागितामा सम्पन्न सम्मेलनले लोकतन्त्र, मानव अधिकार, स्वतन्त्र न्यायपालिका, विधिको शासन, सविधान कानून तथा कानून व्यवसायीको पेशागत हक-हितको सरकारण र सम्बद्धनसँग सम्बन्धित विभिन्न विषयहरूमा कार्यपत्रहरू प्रस्तुत भई प्राप्त सुनावका आधारमा घोषणा-पत्र समेत जारी गरेको छ।

नेपाल बार एशोसिएशनको १६ ओ अखिल नेपाल कानून व्यवसायी राष्ट्रिय सम्मेलनले जारी गरेको ३८ वर्षे काठमाडौं घोषणा-पत्रमा उल्लेख भएका विषयहरूमध्ये सविधान सशोधन गरी सम्बोधन हुनुपर्ने विषयलाई विशेष प्रार्थिकतासाथ कार्यान्वयन गरी घोषणापत्रमा उल्लेख भएका न्यायालयसंग सम्बन्धित अन्य विषयहरू समेत कार्यान्वयनका लागि सम्माननीयज्यू समझ सादर अनुरोध गर्दछौं।

१. नेपालको सविधानको धारा २८४(१) मा सवैधानिक परिषद् सम्बन्धि व्यवस्था अन्तर्गत प्रधान न्यायाधीश रहने व्यवस्था भएकोमा भावी प्रधान न्यायाधीशको नियुक्तिको लागि सिफारिस गर्नेमा बाहेक अन्य सवैधानिक निकायका प्रमुख र पदाधिकारीको सिफारिशमा निजको कैनै भूमिका नरहने गरी सविधान सशोधन गर्नुपर्ने विषयमा सम्माननीयज्यू समझ माग गर्दछौं।
२. सर्वोच्च अदालतमा रहेको सवैधानिक इजलास एक स्थायी इजलासको रूपमा नियमित सञ्चालन हुने अवस्थामा पुऱ्याउन थप चार जना न्यायाधीश नियुक्त गरी सर्वोच्च अदालतमा न्यायाधीशको कूल संख्या पर्च्च्यस जना रहने व्यवस्था गर्ने। प्रधान न्यायाधीश सहित बरिष्ठतम् चार जना न्यायाधीशहरू सवैधानिक इजलासमा निरन्तर रहने व्यवस्था गर्न तथा सवैधानिक इजलासमा मुद्दाको चाप नरहेको अवस्थामा ती न्यायाधीशहरूबाट अन्य मुद्दा होने व्यवस्था मिलाउने गरी सविधानमा व्यवस्था गर्न सम्माननीयज्यू समझ जानकारी गराउँदछौं।
३. सवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा नियुक्त हुने सर्वोच्च अदालतका प्रधान न्यायाधीश तथा न्याय परिषद्को सिफारिसमा नियुक्त हुने सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीशहरूका सम्बद्धीय सुनुवाईको व्यवस्था हटाउ प्रधान न्यायाधीशको हकमा सवैधानिक परिषद् र

गिरिः

केन्द्रीय कार्यसमिति
(२०८९-२०८०)

अध्यक्ष

वरिष्ठ अधिवक्ता जोगाल कृष्ण छिखिरे

उपाध्यक्ष

अधिवक्ता हर्के बहादुर राउत

अधिवक्ता दीरेन्द्र के.सी.

अधिवक्ता पशुपति भण्डारी

अधिवक्ता सुरज खत्री

अधिवक्ता तुलाराज ठिरी

अधिवक्ता उत्तम प्रसाद आचार्य

अधिवक्ता सुधिर कुमार कर्ण

अधिवक्ता आशा राई

महासचिव

अधिवक्ता अंजिता श्वाल

कोषाध्यक्ष

अधिवक्ता भरत बहादुर राउत

सचिव

अधिवक्ता भरत कुमार लक्ष्मी

सदस्यहरू

अधिवक्ता शर्मिला थापा विष्ट

अधिवक्ता देवी प्रसाद कोइराला

अधिवक्ता किरण कुमारी साह

अधिवक्ता नारायण दास राई

अधिवक्ता वरेश कुमार साह

अधिवक्ता लिर्भियराज पोडेल

अधिवक्ता सञ्जोष कुमार राउत

अधिवक्ता गुणराज आचार्य

अधिवक्ता रूप बहादुर सारू

अधिवक्ता जीतेन्द्र बहादुर भट्टे

अधिवक्ता विजिता लेपाली

अधिवक्ता सीता पौडेखाल

अधिवक्ता सञ्जोष तिवारी

अन्य न्यायाधीशको हकमा न्याय परिषदले योग्यताको परीक्षणका लागि सार्वजनिक सूचना जारी गरी समावित व्यक्तिहरू विस्तृ कुनै कैफियत भए सो बारे जानकारी गराउन सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी नियुक्ति गर्ने व्यवस्था मिलाउन र सो बाहेक अन्य सर्वेधानिक पदमा नियुक्त हुनेहरूको संसदीय सुनुवाई यथावत राख्ने व्यवस्था मिलाउनका लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समझ सादर अनुरोध गर्दछौ।

- १. सर्वोच्च अदालतको लेत्राधिकार पुनरावलोकन गरी सर्वेधानिक तथा मौलिक हकका विषयबस्तु संघीय कानूनसँग सम्बन्धित विषयबस्तु तथा देवानी र फौजदारी विषयका गम्भीर प्रकाशिका मुद्दाको लेत्राधिकार पुनः परिभाषित गर्नुपर्ने देखिएको हुन्दा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समझ जानकारी गराउन्दछौ।
- २. सधे र प्रदेश बीचको अधिकार सम्बन्धी विवाद, संघीय संसदको निर्वाचन सम्बन्धी विवाद सर्वोच्च अदालतबाट हेरिनुपर्ने तथा सम्बन्धीत प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार तथा स्थानीय तहहरू बीचको विवादको साथै प्रदेश सभा निर्वाचन एवं स्थानीय तहको निर्वाचन सम्बन्धी विवाद प्रदेशको उच्च अदालतलाई मुद्दा हेन्मै अधिकार प्रदान गर्ने गरी सर्वेधानको धारा १३७ को उपधारा २ को खण्ड (क) मा संशोधन हुनुपर्ने।
- ३. विशेष अदालत, प्रशासकीय अदालत, धर्म अदालत, राजश्व न्यायाधीकरण, वैदेशिक रोजगार न्यायाधीकरण र ब्राह्मण असुनी न्यायाधीकरणलाई एकीकृत गरी हरेक प्रदेशका उच्च अदालतको एकीकृत प्रशासनमा रहेन् गरी विकेन्द्रीकरण गर्न र उक्त अदालत तथा न्यायाधीकरणहरू एकीकृत अदालतमा गाभी सातै प्रदेशमा गठन गर्ने व्यवस्था गर्नका लागि आवश्यक नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाचनहुनका लागि सम्माननीयज्यू समझ सादर अनुरोध गर्दछौ।
- ४. सर्वोच्च अदालतको न्यायाधीशको पदावधि सर्विधानमा सनिश्चित नहुन्दा न्यायपालिकाको स्वच्छता, निर्मिकता र स्वतन्त्रतामा हास आएको भन्ने नेवाएङ्गारा गठित न्यायपालिकाको पुनर्संरचना अध्ययन तथा सुकाव समितिले प्रदेशस्तरीय भेला समेतबाट राय संकलन गरी पेश गरेको प्रतिवेदनको कायेकारी सारांश एवं नेवाएको सुखेतमा सम्पन्न वार्षिक साधारण सभा र चितवनमा सम्पन्न केन्द्रीय कायेकारिणी परिषदको ४९ ओ वैठक समेतबाट भएको निर्णय तथा निर्देशन एवं यस राष्ट्रिय सम्मेलनमा छलफल भइ प्राप्त भएको प्रतिवेदनहरूलाई ग्रहण गर्दै सर्वोच्च अदालतमा नियुक्त हुने न्यायाधीशहरूको पदावधि तोक्ने सम्बन्धमा आवश्यक पुनरावलोकन गरी सर्विधान संशोधन गर्नका लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समझ सादर अनुरोध गर्दछौ।
- ५. स्थानीय तहमा रहेका न्यायिक समितिलाई मेलमिलाप गर्ने भूमिकामा सीमित गर्ने। सर्विधानको अनुसूची आठमा उल्लेख भएको व्यवस्था अनुसार स्थानीय अदालत गठन गरी मेलमिलापबाट समाधान हुन नसकेका मुद्दाहरू न्यायिक समितिले स्थानीय अदालतमा पठाउने। हरेक स्थानीय तहमा आवश्यकता अनुसार स्थानीय तहको अदालत स्वापना गरी स्थानीय अदालत सम्बन्धी व्यवस्था गर्न र स्थानीय अदालतका न्यायाधीशको नियुक्ति, काय थेव र सेवाको शर्त तर्जुमा गर्ने कानून निर्माण सम्बन्धी अधिकार प्रदेश सरकारलाई दिनका लागि नेवाए नेपाल सरकार समझ सादर अनुरोध गर्दछ।

kanunkhabar.com

गिति:

कानूनीय कार्यसमिति

(२०७२-२०८२)

अध्यक्ष

दरिशु अधिवक्ता गोपाल कृष्ण शिमिरे

उपाध्यक्ष

अधिवक्ता हर्क बहादुर रावल

अधिवक्ता वीरेन्द्र के.सी.

अधिवक्ता पशुपति गण्डारी

अधिवक्ता सुरज स्त्री

अधिवक्ता तुलाराम ठिरी

अधिवक्ता उत्तम प्रसाद आचार्य

अधिवक्ता सुधिर कुमार कर्मा

अधिवक्ता आशा राई

महासचिव

अधिवक्ता अनिजता स्वलाल

कार्याध्यक्ष

अधिवक्ता मरत बहादुर राउत

सचिव

अधिवक्ता गरत कुमार लकाई

सदस्यहरू

अधिवक्ता शर्मिला थापा विष्ट

अधिवक्ता देवी प्रसाद कोईराला

अधिवक्ता किरण कुमारी साह

अधिवक्ता नारायण दास राई

अधिवक्ता नरेश कुमार साह

अधिवक्ता निर्भयराज पौडेल

अधिवक्ता सन्तोष कुमार राउत

अधिवक्ता गुणराज आचार्य

अधिवक्ता रूप बहादुर सारू

अधिवक्ता जीतेन्द्र बहादुर जडै

अधिवक्ता विजिता नेपाली

अधिवक्ता सीता पौडेखाल

अधिवक्ता सबतोष तिवारी

९. संविधान बमोजिम प्रारम्भ गरिने महाभियोग प्रस्तावका सम्बन्धमा आरोपित तथ्यको छानबिन गरी सो समितिले कार्य प्रारम्भ गरेको मितिले छ महिनामित्र दुग्हो लगाउने गरी बाध्यात्मक कानूनी व्यवस्था गर्न बान्धुनीय भएको हुँदा यसै बमोजिम हुने संवैधानिक व्यवस्था गर्न सम्माननीयज्य समक्ष सादर अनुरोध गर्दछौं।

१०. संविधानको धारा १४९ को उपधारा २ को (ग) मा रहेको जिल्ला न्यायाधीशको रिक्त पदमा कानून व्यवसायीहस्ताट मात्र नियुक्ति गर्ने व्यवस्था गर्नपनें देखिन्दू। साथै उच्च अदालतका न्यायाधीशहरूको निवृत्तिभरण अवधि सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश सरह हने गरी कानून संशोधन गर्ने र उच्च अदालतको न्यायाधीश पदमा नियुक्ति सिफारिस हुने व्यक्तिहरूलाई राष्ट्रिय न्यायिक प्रतिष्ठानमार्फत कम्तिमा तीन महिनाको अनिवार्य तालिम दिइने व्यवस्था गरी जिल्ला न्यायाधीशको हकमा परीक्षा लिदा फैसला गर्ने क्षमता, मुद्दामा रहेका विवादित विषयको परिच्छन्न, कानूनको ज्ञान, फैसला लेखन जस्ता विषयको परीक्षण गरी मिशिल अध्ययनमा आधारित परीक्षा प्रणालीको विकास गर्नका लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्य समक्ष सादर अनुरोध गर्दछौं।

११. संवैधानिक अंगहरूहरूको नियुक्ति योग्यता र धमताको आधारमा समावेशी सिद्धान्तको अवलम्बन गरी नियुक्ति गर्न सम्माननीयज्यसमक्ष सादर अनुरोध गर्दछौं।

१२. यसकान्तरालमध्ये न्याय योग्यताप्राप्त सम्पाले गरिनको लागि सम्बद्धमा विचाराधीन रहेको वेपत्ता परिएको व्यक्तिहरूको छानबिन, सह्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग सम्बन्धी विधेयक प्राप्तिसंवैधानिक अन्तिम सम्पाल नेपाल बार एशोसिएशनको द्वारा रहेको सम्माननीयज्य समक्ष जानकारी गराउदछौं।

१३. कानूनको मस्तोदालाई स्तरीय बनाउने उद्देश्य समेतले स्वापित नेपाल कानून आयोगको भूमिकालाई अझ बढी प्रभावकारी र स्तरीय बनाउन सम्माननीयज्य समक्ष जानकारी गराउदछौं।

१४. ओ अखिल नेपाल कानून व्यवसायी राष्ट्रिय सम्मेलनद्वारा पारित घोषणापत्र यसैसाथ सलरन गरिएको व्यहोरा समेत सम्माननीयज्य समक्ष सादर अवगत गराउदछौं।

अन्जिता स्वलाल
महासचिव